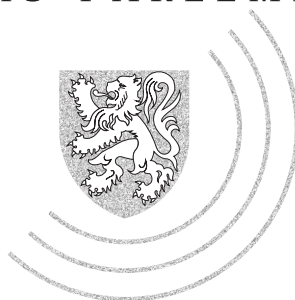

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

28 januari 2005

BELEIDSNOTA

Planning en Statistiek

2004-2009

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Felix Strackx**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Sven Gatz.

Vaste leden:

de heren Thieu Boutsen, Herman De Reuse, Felix Strackx, Christian Verougstraete, Rob Verreycken;

de heren Erik Matthijs, Steven Vanackere, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

mevrouw Patricia Ceysens, de heer Sven Gatz, mevrouw Anne Marie Hoebeke;

de heer Gilbert Bossuyt, mevrouw Caroline Gennez, de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers:

de heren Erik Arckens, Erik Tack, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem;

de heren Ludwig Caluwé, Tom Dehaene, de dames Veerle Heeren, Joke Schauvliege;

de heer André Denys, mevrouw Annick De Ridder, de heer Marc van den Abeelen;

mevrouw Michèle Hostekint, de heren Herman Lauwers, Jacky Maes.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Jan Peumans.

Zie:

106 (2004-2005)

- Nr. 1: Beleidsnota
- Nrs. 2 en 3: Met redenen omklede moties

INHOUD

	Blz
I. Toelichting door minister-president Leterme.....	4
II. Bespreking	4
II.1. Tussenkoms van de heer Erik Matthejs	4
II.2. Tussenkoms van de heer Steven Vanackere.....	6
III. Met redenen omklede moties.....	6

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft op 1 december 2004 de beleidsnota Planning en Statistiek 2004-2009 besproken.

De beleidsnota werd toegelicht door de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid en vervolgens in commissie besproken.

Ter afsluiting van de besprekingen werd een met redenen omklede motie aangekondigd en ingediend door de heren Steven Vanackere, Erik Mathijs, Sven Gatz, Gilbert Bossuyt en Jan Peumans namens de meerderheidspartijen (*Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 106/2) en door de heren Herman De Reuse, Christian Verougstraete, Felix Strackx, Rob Verreycken en Thieu Boutsen namens Vlaams Belang (*Parl. St.* VI. Parl. 2004-05, nr. 106/3).

I. Toelichting door minister-president Leterme

Vlaams minister-president *Yves Leterme* verklaart dat er de afgelopen jaren al heel wat gebeurd is om de essentiële zaken, de coördinatie en de kwaliteitszorg van de verschillende statistische bronnen in de administratie op elkaar af te stemmen. Die inspanningen zullen onverdroten verder gezet worden. Naast een aantal nieuwe accenten, wordt de continuïteit van de goedlopende zaken behouden.

De minister-president pleit voor een volwaardig Vlaams en autonoom statistisch systeem. Dat is ondertussen reeds in gang gezet. Het is nu de bedoeling om dit uit te breiden en te versterken. Ook de kwaliteit van de resultaten wordt bewaakt. Er is een handleiding en de betrokken diensten leveren de nodige inspanningen inzake vorming. In de eerstvolgende periode zal de nadruk worden gelegd op de tijdigheid van het overmaken van statistieken. Voor de beleidsvoorbereiding is dat immers van belang. Een aantal technologische hulpmiddelen moet toelaten om de tijdigheid te verzekeren en om de productie van de gegevens te stroomlijnen. De kwaliteitszorg zal worden opgevolgd via een Vlaamse metadatabank.

De statistische gegevens moeten ook gebruiksklaar worden gemaakt voor de bewerking, met het

oog op onderzoek dat is gericht op beleidsvoorbereiding. Cijfers zijn immers maar dienstig als ze passen in de beleidsvoorbereiding. De gegevens moeten namelijk in een context kunnen geplaatst worden.

VRIND (Vlaamse Regionale Indicatoren) is uitgegroeid tot een instrument dat zijn bestaansrecht heeft verworven. Andere landen en regio's benijden Vlaanderen daarvoor. Er is ook behoefte aan een regionaal statistisch jaarboek, dat op een gestandaardiseerde wijze tijdreeksen weergeeft over de materies waarvoor Vlaanderen bevoegd is. Er wordt eveneens overwogen om twee grootschalige enquêtes uit te voeren. Een eerste zal gaan over het vertrouwen in de overheid, de andere over de gezinnen en de generaties.

Op basis van de beschikbare kredieten, zullen alle geplande zaken, acties en activiteiten gefinancierd kunnen worden.

II. Bespreking

II.1. Tussenkoms van de heer Erik Mattheijs

Regionale index van consumptieprijsen

De heer *Erik Mattheijs* stelt vast dat er geen spoor meer te vinden is van een index van consumptieprijsen per gewest. Het beschikbaar stellen van dergelijke regionale index werd reeds in 2002 door toenmalig Vlaams minister Stevaert gevraagd aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS).

Het bestaan van een economische en monetaire unie betekent niet automatisch dat er geen verschillen in prijsontwikkeling kunnen zijn. Onlangs publiceerde de Europese Centrale Bank daar in september 2003 een uitvoerige studie over met als titel 'Inflation differentials in the euro area'. De beschikbare informatie inzake ontwikkeling van grond- en woningprijsen per gewest laat vermoeden dat er ook verschillen zijn in de ontwikkeling van de huurprijsen. De woonkosten bedragen volgens de huishoudbudgetenquête 20 percent van de totale kosten van het levensonderhoud. Bovendien heeft de uitvoering van de gewestbevoegdheden ook invloed op bepaalde prijsen. Voorbeelden daarvan zijn de duidelijke verschillen in kijk- en luistergeld en de tarieven van het openbaar vervoer. Ook de

verschillen in het tempo van de vrijmaking van de elektriciteits- en gasmarkt zullen invloed hebben op de prijsverschillen. Voor het opstellen van de regionale rekeningen kunnen regionale consumptieprijsindexen een belangrijke hulp zijn.

Minister-president Leterme deelt mee te zullen nagaan welk gevolg er is gegeven aan de vraag die in het verleden werd gesteld over het instellen van een regionaal indexcijfer van de consumptieprijs. Als er een engagement werd genomen, is de minister-president bereid om dat na te komen. Natuurlijk moet de politieke finaliteit van het verwerven van dergelijke gegevens onderzocht worden. Het uitoefenen van bevoegdheden en de evolutie van diverse privé-marktdelen leiden er inderdaad toe dat op het vlak van de prijzen verschillen kunnen worden genoteerd, zoals bijvoorbeeld van bouwgronden en openbaar vervoer. Het verdient aanbeveling om de verschillen in de prijzevolutie in de verschillende gewesten eens te bekijken.

Regionale simulaties en prognoses op het gebied van macro-economie

De heer *Erik Matthijs* vraagt wat op pagina 26 in de beleidsnota wordt bedoeld met regionale simulaties en prognoses op het gebied van macro-economie.

Minister-president Leterme stelt dat de regionale simulaties van macro-economische parameters op het vlak van demografie, van de evoluties op de arbeidsmarkt en van de aggregaten die de groei bepalen, beleidsrelevant kunnen zijn. Dat geldt voor alle sectoren en heeft te maken met de prioriteiten die worden gelegd in het investerings- en begrotingsbeleid.

Statistische gegevens regionalisering

De heer *Erik Matthijs* wenst verder te vernemen of er op het vlak van planning en statistiekplanning voorbereidend onderzoek wordt gedaan naar de verdere stappen in de verdere regionalisering van bepaalde bevoegdheden. Hoe wordt dat best geconcipieerd en georganiseerd en wat zijn de consequenties ervan voor de administratie?

Namens *minister-president Leterme* wordt door mevrouw Josée Lemaître, directeur-generaal

administratie Planning en Statistiek, geantwoord dat de problematiek van de behoefte aan statistiek en de mogelijkheid om daar zelf voor in te staan, regelmatig wordt besproken met de diverse departementen. Men is dan ook op de hoogte van de knelpunten, die ondertussen reeds in een lijst zijn opgenomen. Er worden regelmatige contacten onderhouden met het federale niveau en met de andere gewesten. De lijsten met knelpunten zullen worden samengevoegd en mogelijke oplossingen zullen voorgelegd worden aan de minister-president, waarna ze het onderwerp van de politieke discussie kunnen vormen.

Minister-president Leterme merkt op dat zijn kabinetschef Algemeen Beleid afkomstig is van het NIS. Er gaat geen dag voorbij zonder dat hij de minister-president herinnert aan de problemen, uitdagingen en knelpunten van het statistisch beleid in België.

Representativiteit

De heer *Erik Matthijs* wijst op het belang van de representativiteit van statistische gegevens om te komen tot relevante statistieken. Met betrekking tot de representativiteit van dergelijke statistische gegevens, heeft de heer Matthijs bedenkingen bij de cd-rom van het Kinderrechtencommissariaat (KRC) van het Vlaams Parlement met als titel: '35.542 meningen van tieners, ook over uw gemeente', alhoewel dit niet specifiek behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister-president, maar ressorteert onder het Kinderrechtencommissariaat. Op de cd-rom kunnen gegevens per gemeente worden opgezocht, waarbij door jongeren hun mening wordt gegeven over onder andere sport en ontspanning. De spreker moet vaststellen dat aan de gebruikers van de cd-rom niet wordt meegedeeld op welke basis de kinderen zijn geselecteerd en of ze representatief zijn voor een gemeente. Per aangehaalde categorie worden de resultaten gegeven van tevredenheid, eisen en tekorten zonder dat de gebruiker van de cd-rom kan achterhalen of die representatief zijn. Het is bovendien moeilijk om kruis- of overzichtstabellen te creëren met meerdere variabelen tegelijk. Het commissielid heeft de test gedaan voor de gemeente Assenede waarbij 35 kinderen werden ondervraagd. Hij vraagt zich dan ook af of dit wel representatief is voor een dergelijke gemeente die uit vier deelgemeenten bestaat. Met dit voorbeeld

wil de heer Matthijs aantonen dat bepaalde dingen die worden verspreid, beter moeten worden bestudeerd om relevant te (kunnen) zijn voor het beleid van een gemeente. Het is zeker geen verwijt aan de diensten van de minister-president. Alleen kan het nut van veel publicaties in twijfel worden getrokken. De Vlaamse Regering moet zich daarover misschien even bezinnen. De spreker zal dan ook het KRC vragen om de relevantie van een bepaalde publicatie in vraag te stellen of te corrigeren. Statistiek is een wetenschap en moet dus correct worden toegepast.

Minister-president Leterme sluit zich aan bij de boodschap dat heel voorzichtig moet worden omgegaan met het produceren, interpreteren en in verband brengen van cijfermateriaal, zeker als daaruit beleidsgerichte conclusies worden getrokken. De prioriteit ter zake ligt bij het hanteren van een kwaliteitshandboek waarin een eenduidige, uniforme systematiek voor de interpretatie van statistische gegevens wordt vooropgesteld. Er moet worden vermeden dat uit wetenschappelijk niet zo sterk onderbouwde statistische gegevens beleidsconclusies of politieke conclusies worden getrokken.

II.2. Tussenkoms van de heer Steven Vanackere

Verwerven van statistische gegevens op degelijke wijze

De heer *Steven Vanackere* wijst op de drie criteria die in de beleidsnota naar voren worden geschoven om te bepalen wanneer er sprake kan zijn van een kwaliteitsvol statistisch onderzoek in Vlaanderen. De heer Vanackere is weliswaar van mening dat deze drie criteria goed geformuleerd zijn, maar hij mist echter een vierde criterium dat voor heel veel burgers en bedrijven van belang is. De overheid heeft bij het vragen naar cijfers soms de onhebbelijke gewoonte om die cijfers twee of drie keer te vragen. Soms laat de overheid na om een accurate definitie te geven van de zaken waarnaar wordt gevraagd, waardoor onduidelijkheid bestaat. Soms vraagt de overheid cijfers op ogenblikken dat het de burgers of bedrijven slecht uitkomt. Iedereen weet dat er een probleem is van het anticyclisch zijn van de vraag van de overheid naar informatie en het ogenblik dat die informatie bij de burgers of in de bedrijven voorhanden is. Dit probleem van planlast bij het verwerven van statistieken wordt

in heel veel nota's beschreven, zowel in Vlaanderen als in Nederland.

Om die reden wil de spreker vernemen of de minister-president achter het idee staat van een vierde criterium waarbij men de gegevens op een zo goed mogelijke manier tracht te verwerven waardoor de vraag ernaar degenen die de cijfers leveren geenodeloze last bezorgt.

Minister-president Leterme deelt deze bezorgdheid. Het houdt verband met het behoud van een maatschappelijk draagvlak voor statistisch onderzoek. De minister-president verwijst naar punt 5.10 van de beleidsnota op pagina 28 van de beleidsnota, waarin melding wordt gemaakt van het voorkomen van onnodig onderzoek en van de kwaliteitszorg. De terechte opmerking van de heer Vanackere had een vierde criterium kunnen zijn.

III. Met redenen omklede moties

Tot besluit van de bespreking van de beleidsnota werd een met redenen omklede motie aangekondigd en ingediend door de heren Steven Vanackere, Erik Matthijs, Sven Gatz, Gilbert Bossuyt en Jan Peumans namens de meerderheidspartijen (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 106/2*) en door de heren Herman De Reuse, Christian Verougstraete, Felix Strackx, Rob Verreycken en Thieu Boutsen namens Vlaams Belang (*Parl. St. Vl. Parl. 2004-05, nr. 106/3*).

De verslaggever,

Felix STRACKX

De voorzitter,

Sven GATZ